

تدوین شاخصه های پایداری بافت های فرسوده شهری از طریق بازشناسی اسناد هدایت و کنترل

حمید شعبانزاده اردکانی^{۱*}، سید مسلم سیدالحسینی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان
Shabanzadeh.hamid@gmail.com

۲- دکتری شهرسازی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد
smh_arc@yahoo.com

چکیده

رشد سریع و شتاب زده شهرها طی دهه های اخیر و حضور خودروها به عنوان عنصر غالب در فضاهای شهری باعث ایجاد تغییرات عمده ای در بافت های شهری شده است و اگر بافتی نتوانسته باشد خود را با این تغییرات وفق دهد و همگام با آنها خود را به روز نماید، به سمت ناکارآمدی و فرسودگی در جنبه های کالبدی و فعالیتی گام برخواهد داشت. برای مقابله با اثرات مخرب این رشد شتابان، طی دهه اخیر ایدئولوژی توسعه پایدار مطرح گردیده است که به توسعه در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی تاکید دارد و برای آن طی اجلاس های گوناگون در سطوح بین المللی شاخصه هایی مطرح گردیده است. به نظر می رسد مفاهیم توسعه پایدار به خوبی با اهداف و مقاصد شهرسازی نوین سازگار باشد، از اینرو می بایست با بررسی این مفاهیم و همچنین معضلات و مشکلات موجود در بافت های فرسوده به شاخص هایی برای همسو نمودن اینگونه بافتهای شهری با مفاهیم پایداری به منظور احیاء و بازآفرینی آنها رسید. در این پژوهش سعی شده است با بررسی الزامات و قوانین جهانی در توسعه پایدار و نیز بررسی شرایط بافت های فرسوده ایران به یکسری مؤلفه و شاخص برای بازگرداندن حیات شهری و توسعه در بافت های فرسوده در کلیه جوانب علی الخصوص جوانب سه گانه پایداری دست یابیم.

واژه های کلیدی: پایداری شهری، بافت فرسوده شهری، بازآفرینی بافت، شاخصهای پایداری

۱- مقدمه

واژه پایدار امروزه به طور گسترده ای به منظور توصیف جهانی که در آن نظامهای انسانی و طبیعی تואماً بتوانند تا آینده ای دور ادامه حیات دهند بکار گرفته می شود. مفهوم توسعه پایدار به معنی ارائه راه حلهائی در مقابل الگوهای سنتی کالبدی، اجتماعی و اقتصادی توسعه می باشد که بتواند از بروز مسائلی همچون نابودی منابع طبیعی، تخریب اکو سیستم ها، آلودگی، افزایش بیرویه جمعیت، رواج بی عدالتی و پایین آمدن کیفیت زندگی انسانها جلوگیری کند. فرسودگی بافت های شهری علی الخصوص در شهرهای بزرگ و دارای پیشینه ایران، معضلی است که امروزه نهاد های دولتی و مردمی برای تقابل با آن و احیاء آن بافتها تلاش می کنند.